

Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto TEA perusterveydenhuollossa 2022 -tiedonkeruun uusien tulosten valossa

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon verkostojen webinaari 14.12.

Kirsi Wiss, projektipäällikkö

Terveyden edistämisen vertailutietojärjestelmä = TEAviisari

- Valmiiksi tulkittua tietoa kuntien/koulujen/oppilaitosten/alueiden hyvinvoinnin ja terveydenedistämistyöstä
- Kehitetty erityisesti toiminnan arvioinnin, kehittämisen ja johtamisen tueksi
- Kattaa seitsemän toimialaa
- Tiedot kuvaavat työn johtamista, koordinaatiota, resursseja ja toimeenpanoa

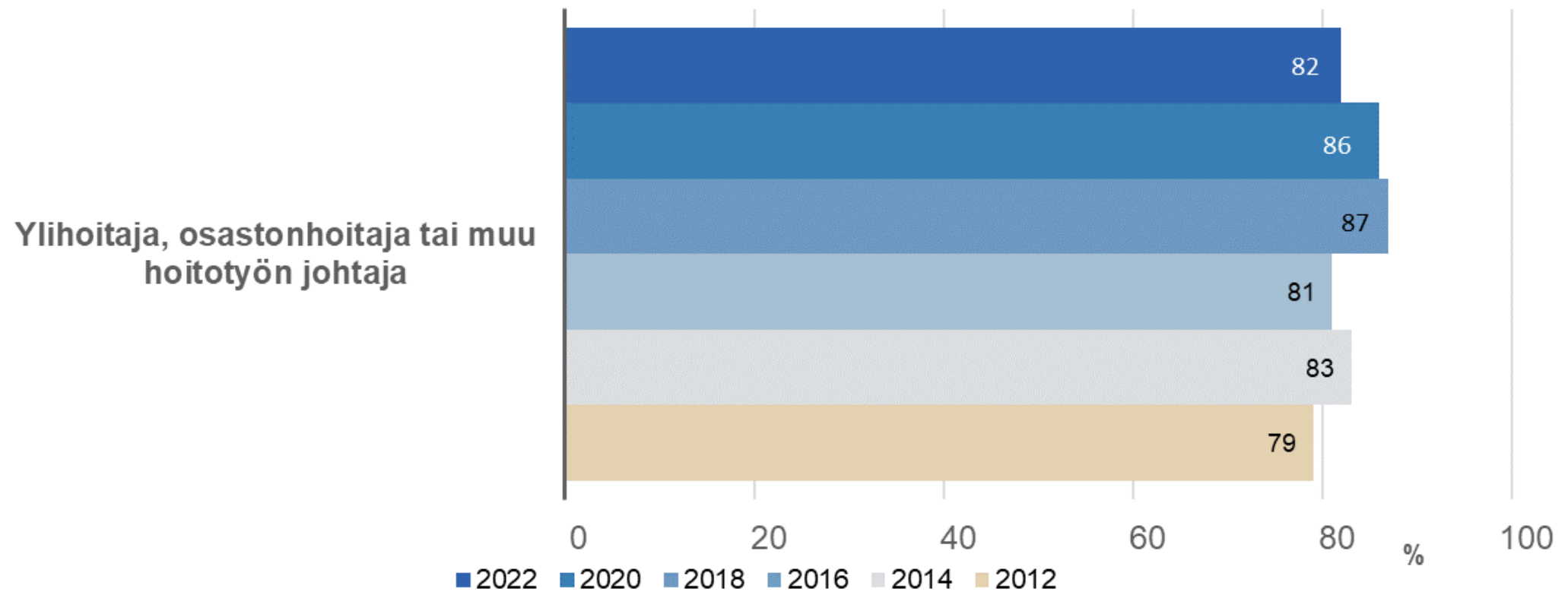

Terveydenedistämistäktiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa

- Kahden vuoden välein yhteistyössä STM, Suomen Kuntaliitto ja THL
- Tietoja kerätään kunnan perusterveydenhuollosta (terveydenhuoltolaki), joka toteutuu joko kunnan omana toimintana, kuntien yhteistoimintana tai ostopalveluna.
- Tiedonkeruulomakkeessa terveyskeskuksella tarkoitetaan kunnan kansanterveystyöstä kokonaisuutena vastaavaa tahoa, joka voi olla kunta, kuntayhtymä tai vastuukuntamalliin perustuva yhteistoiminta-alue (kuntalaki, terveydenhuoltolaki)
- Aineistot
 - 2008: 191 (83 %) terveyskeskusta
 - 2010: 155 (89 %) terveyskeskusta
 - 2012: 158 (100 %) terveyskeskusta
 - 2014: 154 (99 %) terveyskeskusta
 - 2016: 152 (96 %) terveyskeskusta
 - 2018: 142 (97 %) terveyskeskusta
 - 2020: 121 (91%) terveyskeskusta
 - **2022: 123 (93 %) terveyskeskusta**

Tuloksia

Terveyskeskuksessa johtava ylihoitaja/hoitaja tai muu vastaava hoitotyön johtaja vuosina 2012-2022

Äitiys- ja lastenneuvolan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajien ja lääkäreiden henkilöstöresurssit

- Lomakkeella selvitettiin resursseja
 - Työtunteina kuukaudessa
 - Henkilötyövuosina
 - Erikseen kaikissa toiminnoissa
- Tiedoista laskettiin tunnusluvut kokopäivätoimista ammattihenkilöä kohti
- **Aineiston laadun varmistamiseksi tiedot lähetettiin terveyskeskuksiin tarkistettavaksi** syyskuussa
 - 27 terveyskeskusta korjasi tai kuittasi tietojen olevan ok 23.9. mennessä.

Valtakunnalliset henkilöstömitoitussuositukset*		
	Terveydenhoitaja	Lääkäri
Äitiysneuvola (Klemetti & Hakulinen-Viitanen toim. 2013)	Enintään 76 raskaana olevaa kokopäivätoimista terveydenhoitajaa/kätilöä kohti**	Enintään 600 raskaana olevaa kokopäivätoimista lääkäriä kohti**
Lastenneuvola (STM 2004)	Enintään 340 0–6-vuotiaasta / kokopäivätoiminen terveydenhoitaja	Enintään 2400 0–6-vuotiasta / kokopäivätoiminen lääkäri
Kouluterveydenhuolto (STM & Suomen Kuntaliitto 2004)	Enintään 600 oppilasta / kokopäivätoiminen terveydenhoitaja	Enintään 2100 oppilasta / kokopäivätoiminen lääkäri
Opiskeluterveydenhuolto (STM 2006)	600–800 opiskelijaa / kokopäivätoiminen terveydenhoitaja	2500–3000 opiskelijaa / kokopäivätoiminen lääkäri
(STM 2021)	Toinen aste 570 opiskelijaa / kokopäivätoiminen terveydenhoitaja	Toinen aste 1800 opiskelijaa / kokopäivätoiminen lääkäri

*Henkilöstömitoitusta kuvataan henkilöstön ja väestön välistä suhdetta ilmaisevilla tunnusluvuilla, **kun loma-ajalla on sijainen.

STM on käynnistänyt lastenneuvolan ja kouluterveydenhuollon mitoitussuosituksen uudistamisen loppuvuodesta 2022

Raskaana olevien, 0–6-vuotiaiden lasten, oppilaiden ja opiskelijoiden lukumäärät kokopäivätoimista terveydenhoitajaa kohden vuonna 2021

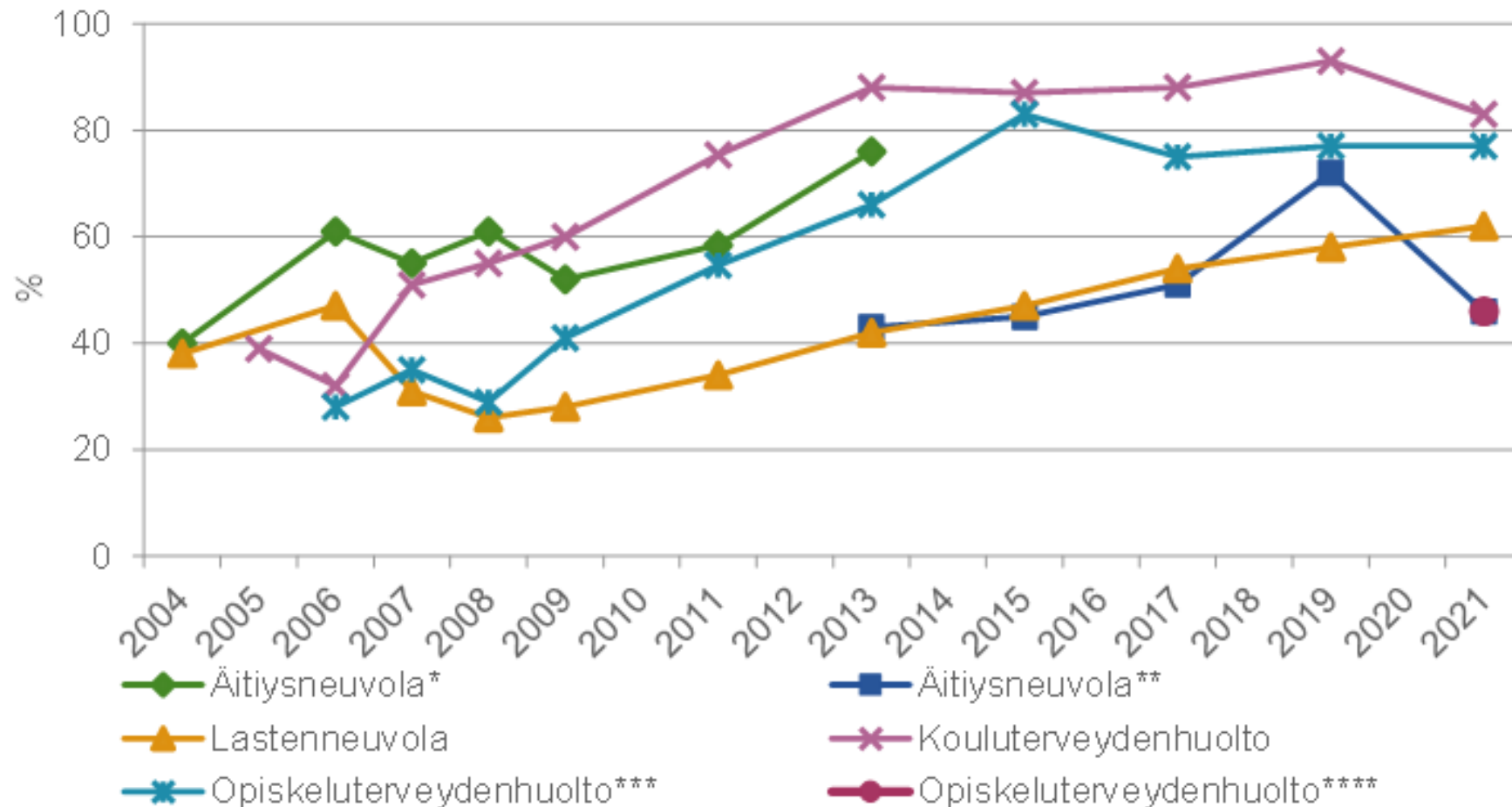
	Äitiysnla	Lastennla	Koulu- terveydenhuolto	Opiskelu- terveydenhuolto, lukiot	Opiskelu- terveydenhuolto, aol
Koko maa	66	318	487	604	616
Vaihteluväli hyvinvointialueittain	39-89	217-414	376-625	328-870	428-781

Raskaana olevien, 0–6-vuotiaiden lasten, oppilaiden ja opiskelijoiden lukumäärät kokopäivätoimista lääkäriä kohden vuonna 2021

	Äitiysnla	Lastennla	KTH	Opiskelu- terveydenhuolto, lukiot	Opiskelu- terveydenhuolto, aol
Koko maa	612	2455	3529	3320	3798
Vaihteluväli hyvinvointialueittain	233-1449	1576-1449	2040-7768	1814-10420	1814-10097

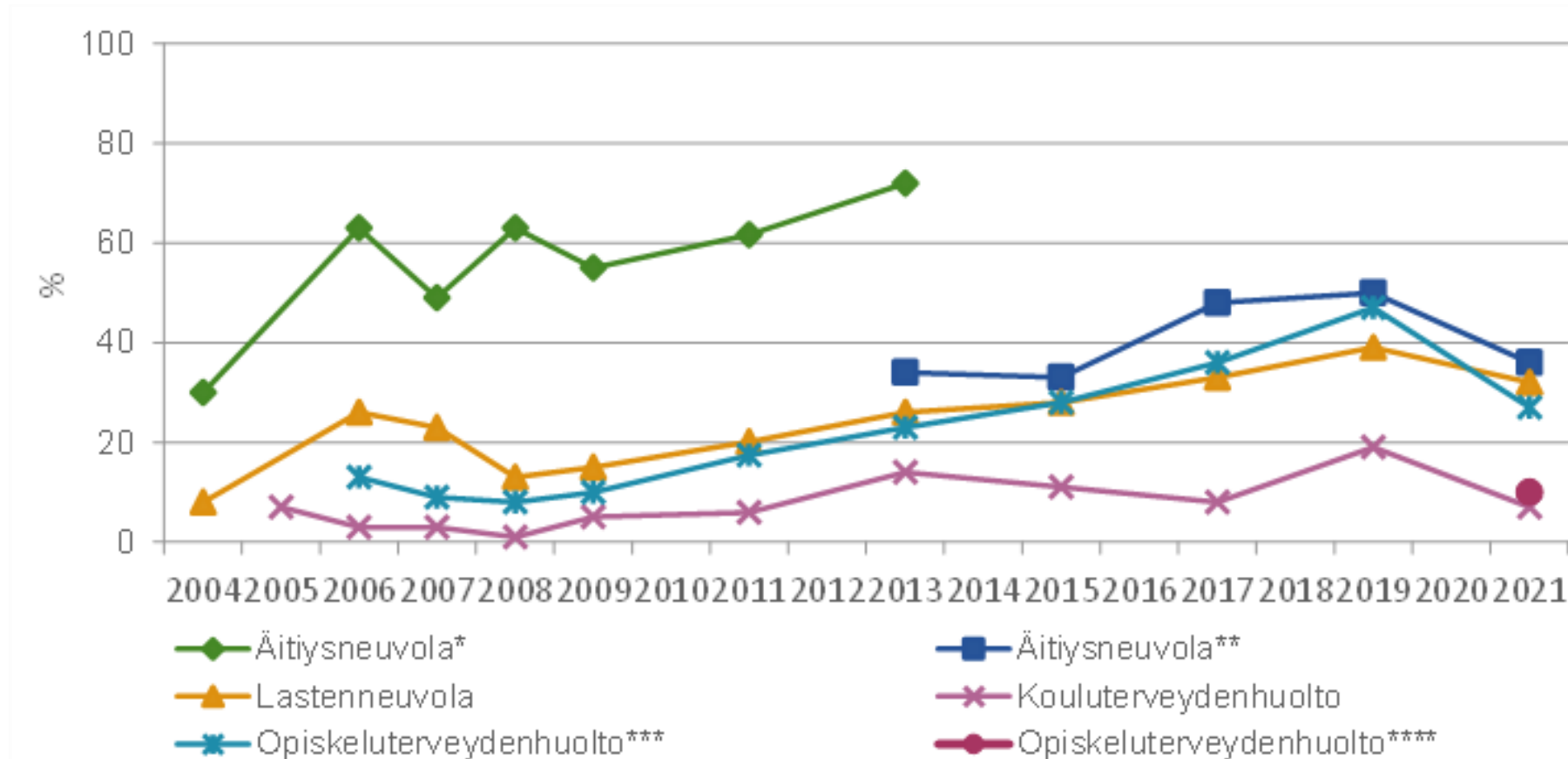
Terveydenhoitajien valtakunnallisten henkilöstömitoitussuositusten toteutuminen (prosenttiosuus) terveyskeskuksissa vuosina 2004/2005–2021.

*vanha äitiysneuvolasuositus, **uusi äitiysneuvolasuositus, *** vanha opiskeluterveydenhuollon suositus, ****uusi opiskeluterveydenhuollon suositus

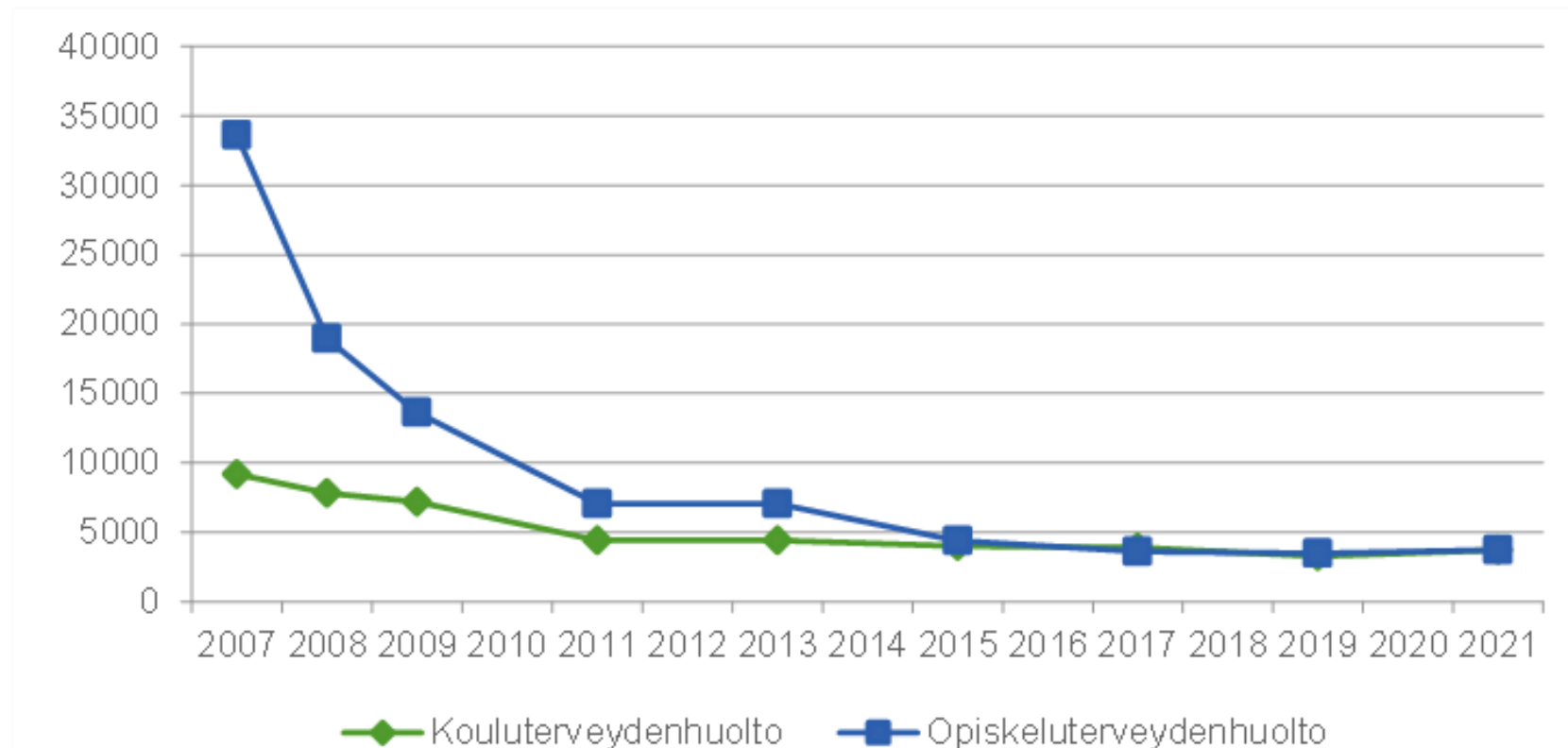

Lääkäreiden valtakunnallisten henkilöstömitoitussuosittelujen toteutuminen (prosenttiosuus) terveyskeskuksissa vuosina 2004/2005–2021

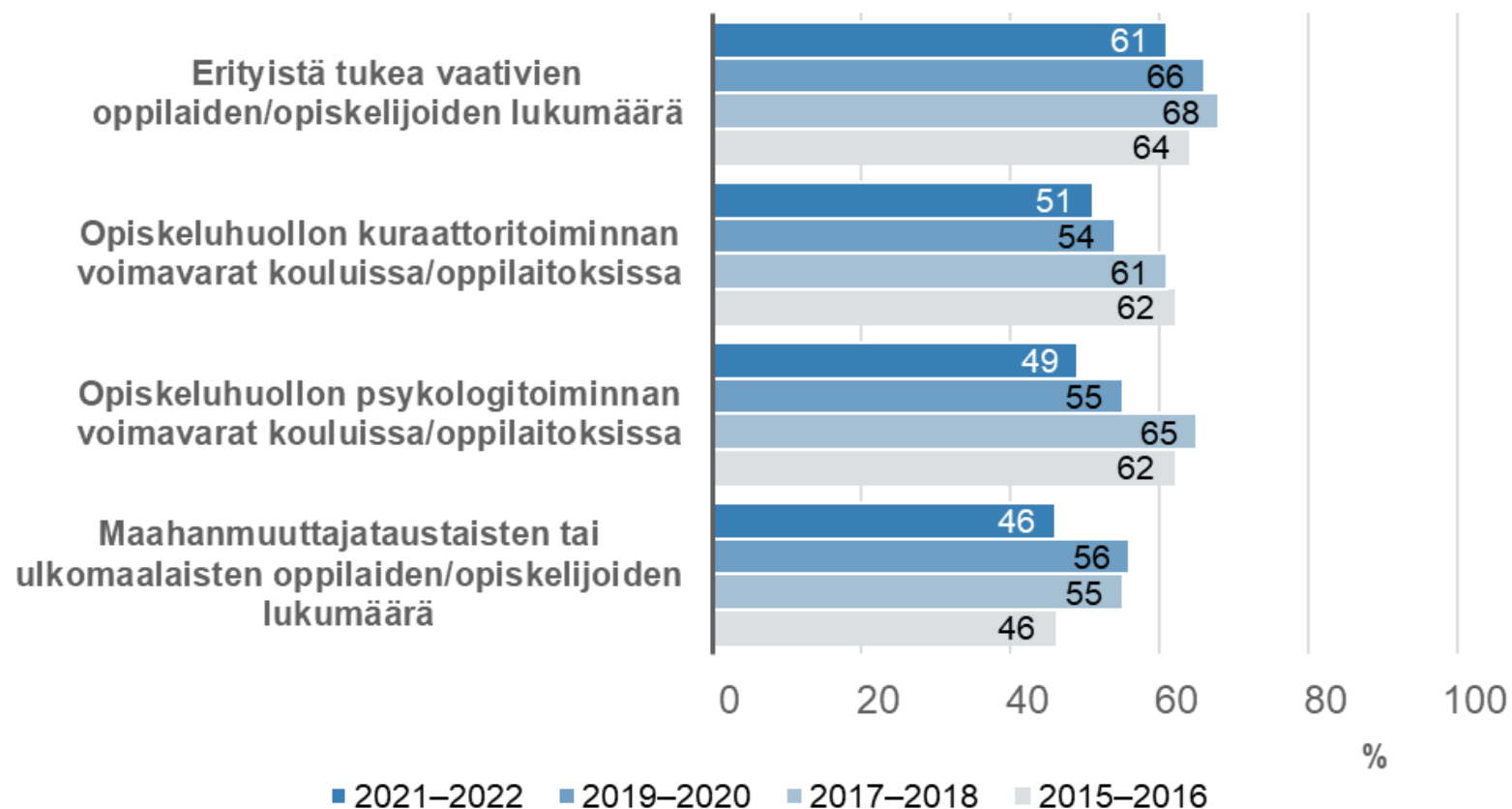
*vanha äitiysneuvolasuositus, **uusi äitiysneuvolasuositus, ***vanha opiskeluterveydenhuollon suositus, ****uusi opiskeluterveydenhuollon suositus

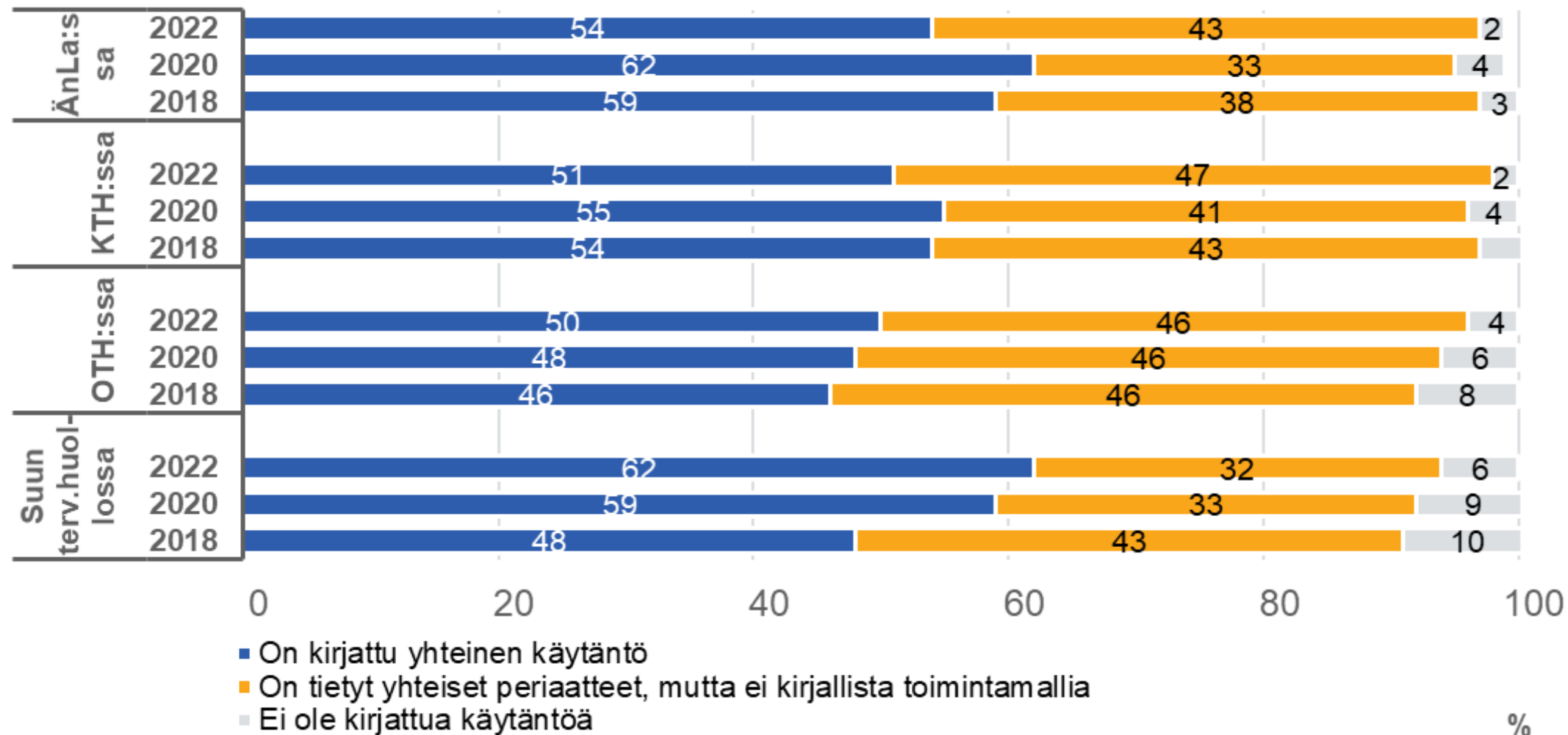
Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkäreiden henkilöstömitoituksen keskiluvut (mediaanit) terveyskeskuksissa vuosina 2004/2005–2021

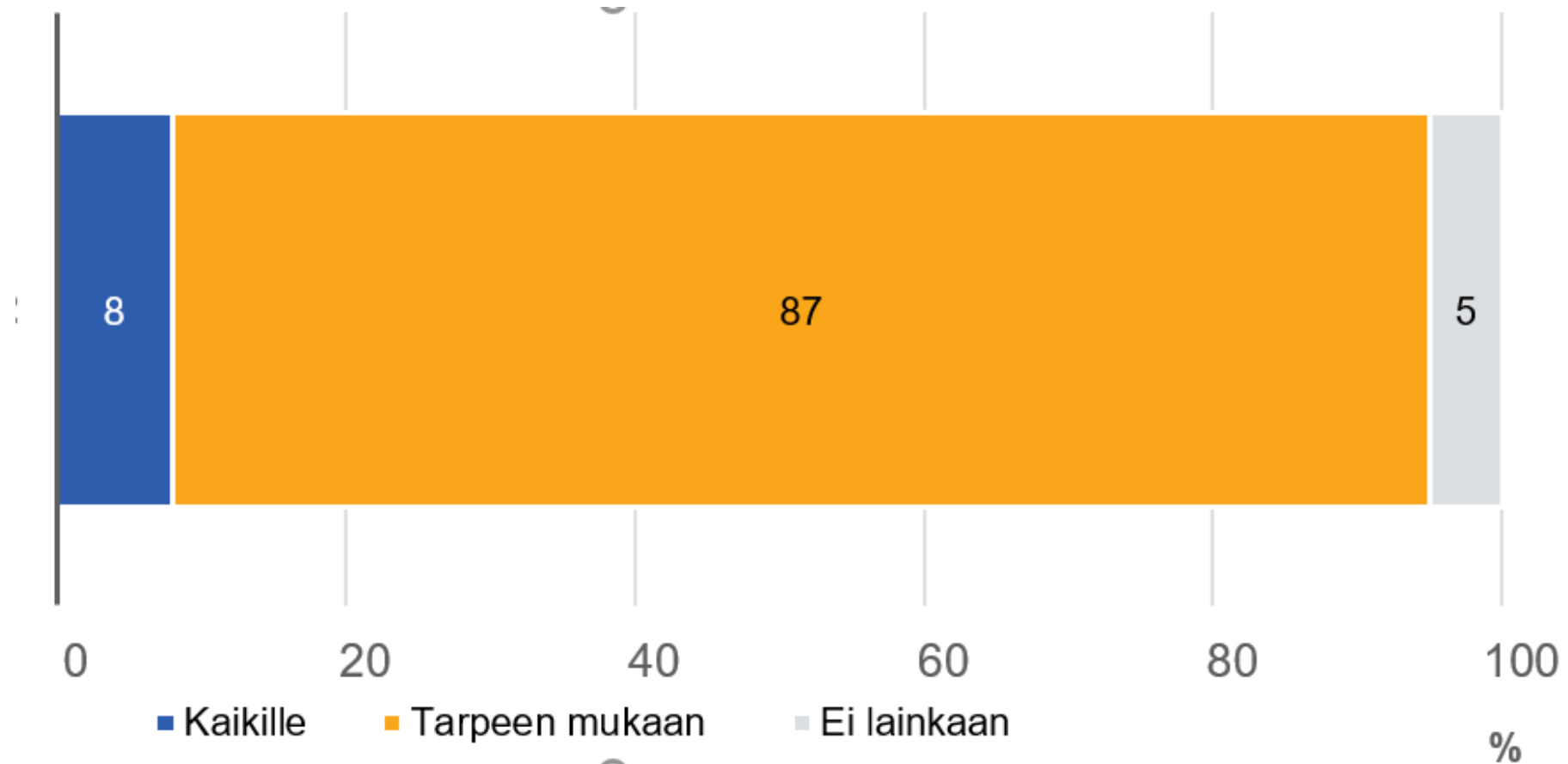
Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon henkilöstön työpanosten jakamisessa huomioitu seuraavat tekijät

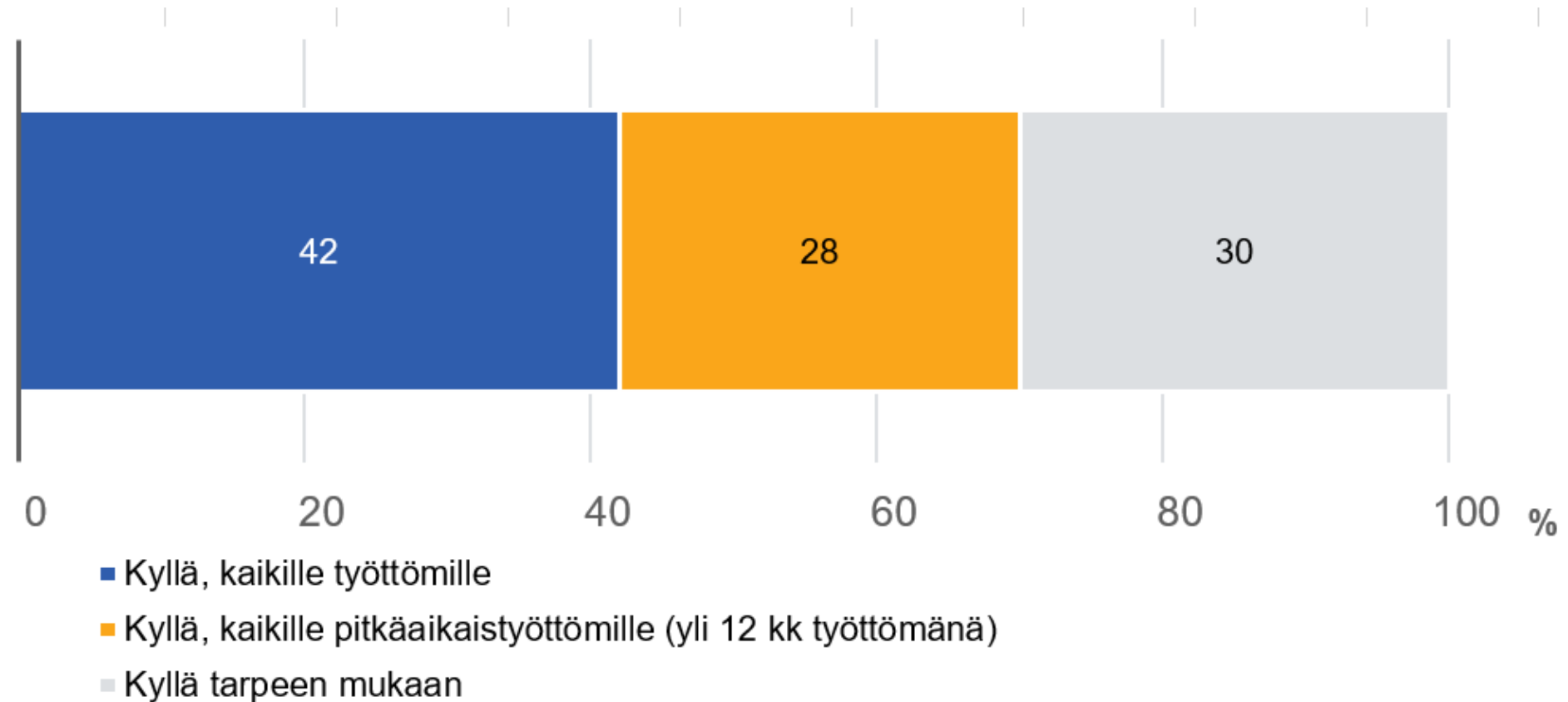
Määräaikaisista terveystarkastuksista poisjäävien poisjäännin syyn ja mahdollisen tuen tarpeen selvittäminen vuosina 2018-2022

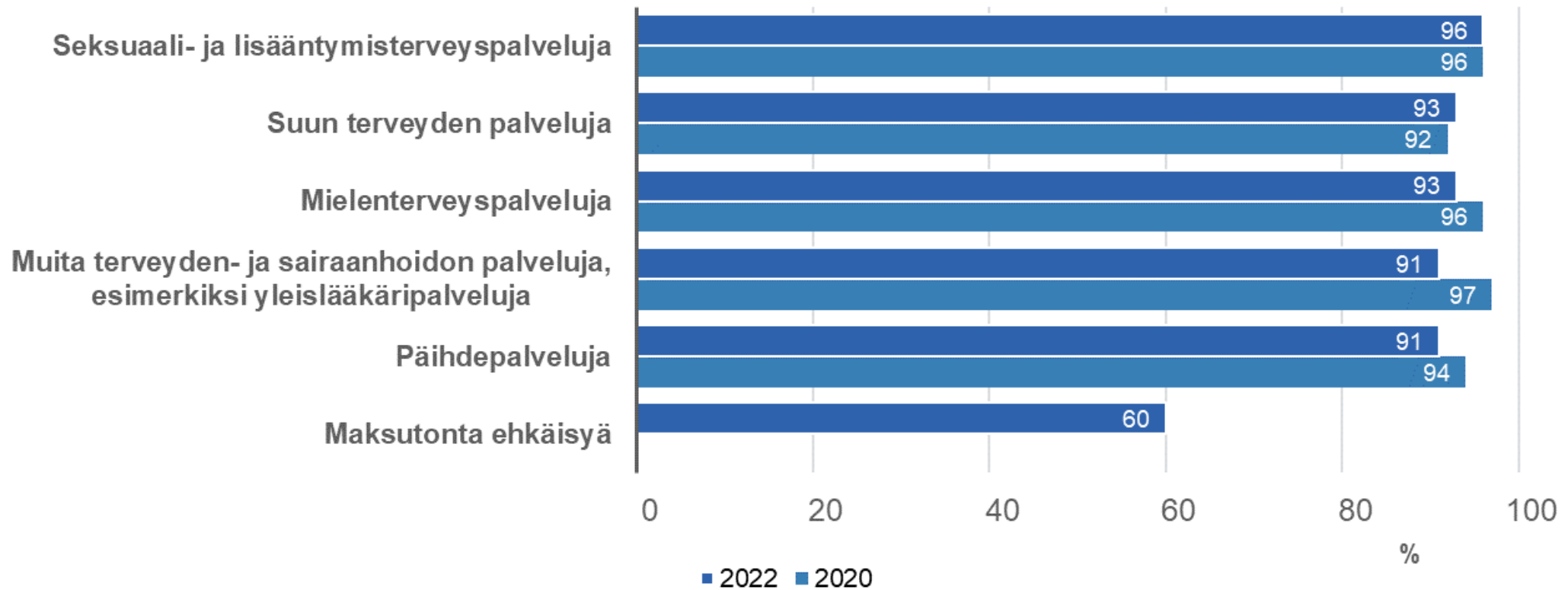
Terveyskeskuksessa tarjotaan vuonna 2022 työn ja opiskelun ulkopuolella oleville nuorille terveystarkastus

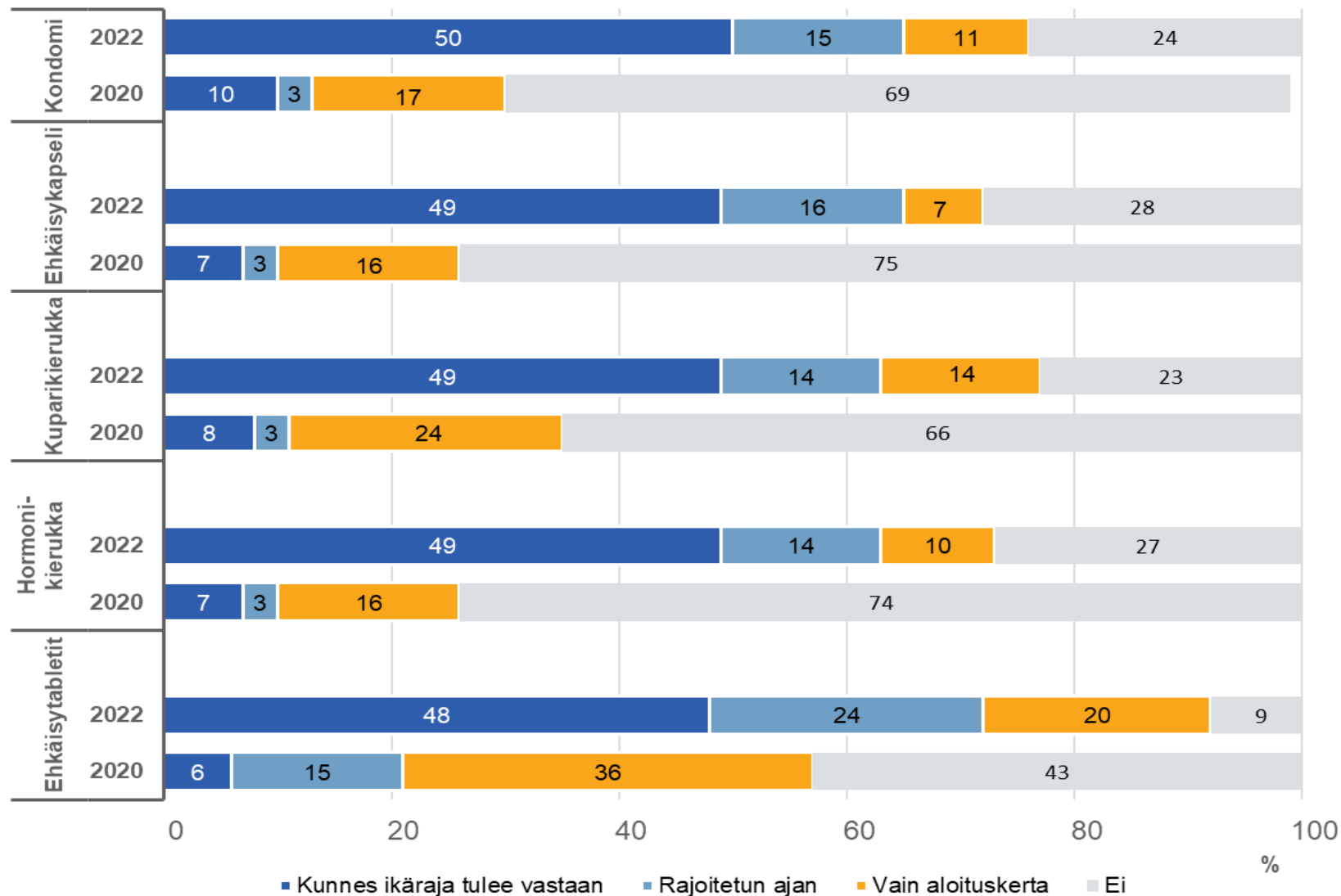
Terveyskeskuksessa tarjotaan vuonna 2022 terveystarkastuksia työttömille

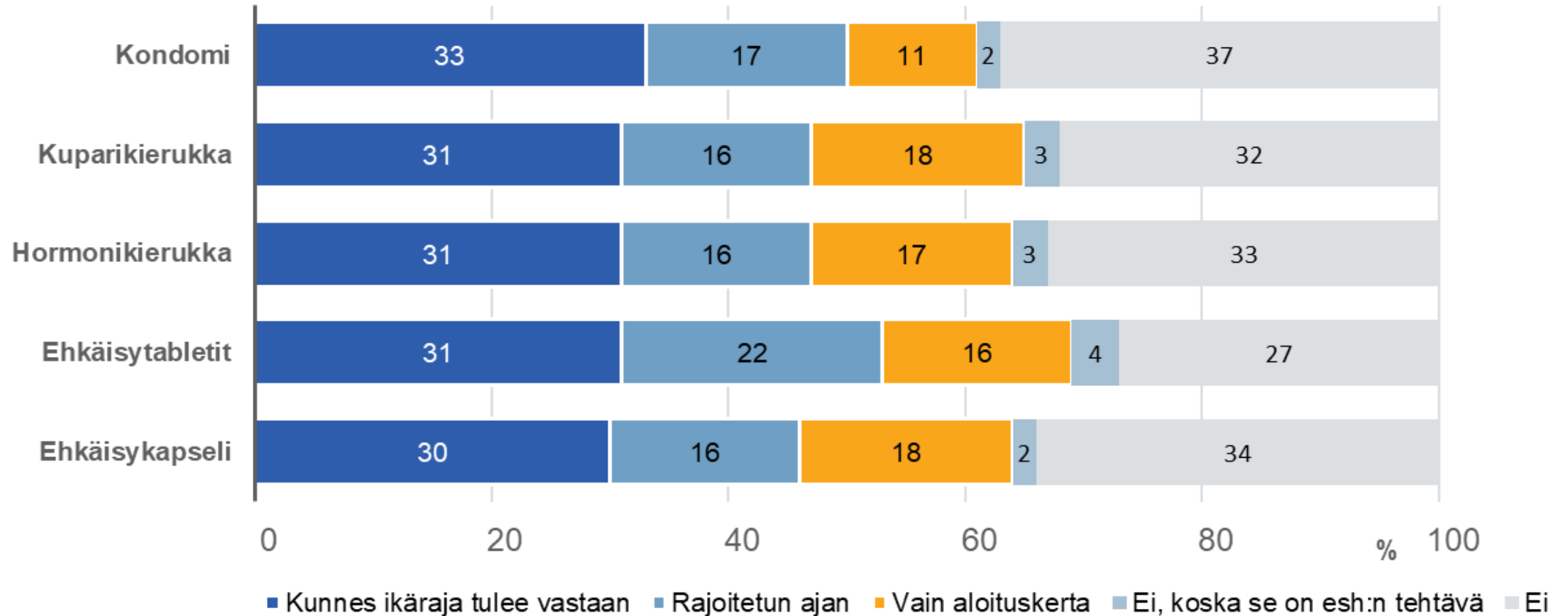
Opiskeluterveydenhuollon palveluja tarjotaan opiskelijoille ilman, että opiskelijalla on kotiosoite opiskelupaikkakunnalla vuosina 2020 ja 2022

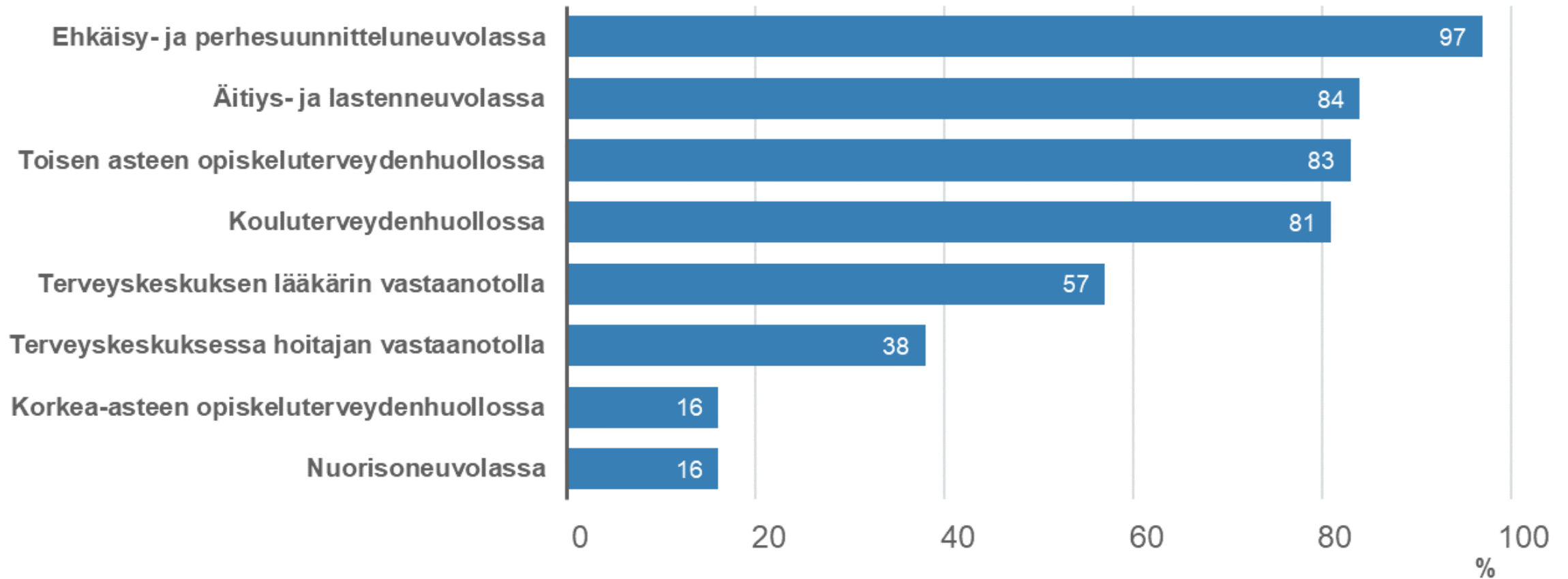
Terveyskeskus järjestää maksutonta raskauden ehkäisyä kaikille alle 25-vuotiaille vuosina 2020 ja 2022

Terveyskeskus järjestää maksutonta raskauden ehkäisyä kaikille raskauden keskeytyksen jälkeen vuonna 2022

Maksutonta raskauden ehkäisyä järjestetään vuonna 2022

Yhteenvetoa

- Terveyskeskusten ja tulevien hyvinvointialueiden välillä on eroa kaikissa tiedonkeruussa selvitettyissä asioissa
- Henkilöstövoimavarojen vuodesta 2009 alkanut myönteinen kehitys on pysähtynyt
 - Kehitys on kääntynyt laskuun erityisesti kouluterveydenhuollossa ja äitiysneuvolassa
- Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa lääkäriresurssit ovat olleet niukat koko seurantajakson ajan
- Tulokset kertovat koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tilanteesta ennen voimaan tulevaa sote-uudistusta
- TEA perusterveydenhuollossa -tiedonkeruuprosessin jatkokehitystyö
 - Perusjoukko: nykyään terveyskeskukset tms. (132 kpl) jatkossa hyvinvointialueet (22 kpl)
 - Avohilmo-tiedon osuus tiedonkeruussa laajenee,
→ lomakkeella kerättävien tietojen osuus pienenee
 - Muiden tietolähteiden ja aggregointitiedon hyödyntäminen

Lähteitä

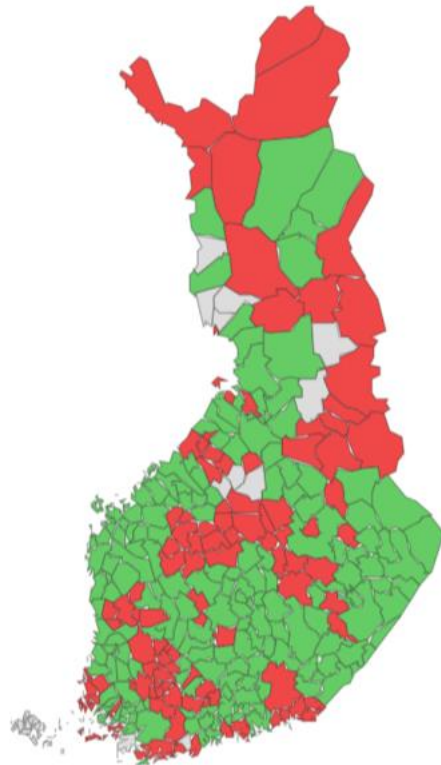
- www.teaviisari.fi
- www.teaviisari.fi/perusterveydenhuolto
- Wiss K, Hakulinen T, Hietanen-Peltola M, Jahnukainen J, Saaristo V. (2022) Äitiys- ja lastenneuvolan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon henkilöstövoimavarat 2004–2021. Tutkimuksesta tiiviisti 60, joulukuu 2022. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-992-4>

Kiitos!

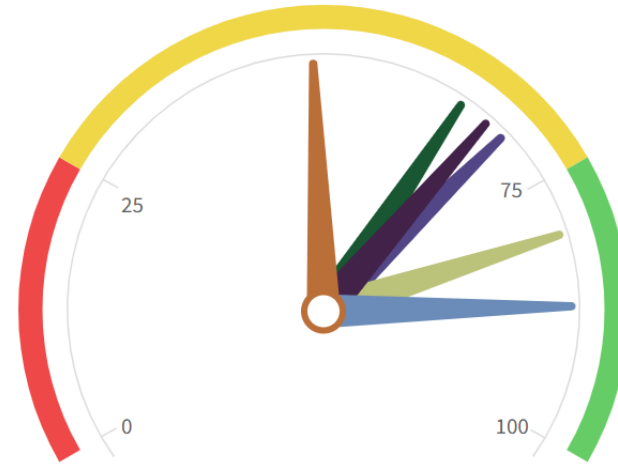

TEAviisari-ryhmä:

Kirsi Wiss
Päivi Pelkonen
Vesa Saaristo
Niina Saukko
Timo Ståhl

Perusterveydenhuolto : Koko maa 2022

■ Huono tulos ■ Parannettavaa ■ Hyvä tulos

Perusterveydenhuolto

- Johtaminen
- Seuranta ja tarveanalyysi
- Voimavarat
- Yhteiset käytännöt
- Osallisuus
- Muut ydintoiminnat

Aineisto päivitetty 07.12.2022

← Pisteet	2022	2020	2018	2016	2014	2012	2010	2008
Perusterveydenhuolto	69	65	67	67	66	60	55	48
Johtaminen	87	82	78	78	80	71	65	59
Seuranta ja tarveanalyysi	49	47	47	42	41	32	34	38
Voimavarat	67	69	73	71	59	59	63	57
Yhteiset käytännöt	80	76	74	74	75	74	62	50
Osallisuus	69	69	82	83	76	60	54	
Muut ydintoiminnat	64	81	72	69	68	63	54	40